

Posudek vedoucí bakalářské práce Vojtěcha Lopoura

Strategie odborné přípravy na simultánní tlumočení do/ze znakového jazyka

Bakalářská práce je zaměřena na téma velmi přínosné pro praxi, na strategie odborné přípravy na simultánní tlumočení do/z českého znakového jazyka. Toto téma je teoreticky zpracováno jen velmi okrajově.

V první části práce autor popisuje v opoře o odbornou literaturu teoretické poznatky v oblasti procesu příprav na simultánní tlumočení. Autor práce dokládá nejen velké množství prostudované literatury, ale zároveň i schopnost její analýzy a odborné parafráze. Vojtěch dokáže porovnávat tvrzení pocházející z různých zdrojů, hledat shody a rozdíly mezi nimi. Je s to syntetizovat tvrzení pocházející z různých zdrojů a vytvořit komplexnější obraz či vysvětlení určitého jevu tak, že propojí dílčí nálezy či informace pocházející od různých autorů.

Výzkumná část práce je založena na kvalitativním výzkumu vedeného polostrukturovaným rozhovorem s aktivními tlumočníky českého znakového jazyka a zaměřuje se na zmapování dosud popsaných strategií a přístupů krátkodobé přípravy na simultánní tlumočení, resp. jejich uplatňování v současné praxi tlumočnicků českého znakového jazyka.

Poznatky této práce mohou být beze sporu významné pro oblast odborné přípravy tlumočnicků českého znakového jazyka a zároveň mohou přispět k dalšímu poznání specifik v oblasti tlumočení vizuálně motorického jazyka.

K obsahu práce:

Teoretická část práce je vedena po lince zkoumaného tématu. Jedná se o část primárně kompilační, ve které však autor pracuje jen s velkým množstvím relevantních zdrojů v češtině, ale i v angličtině. Získáváme tak potřebný informační základ, na kterém Vojtěch dále staví svá zjištění v rámci empirického výzkumu. Text je logicky strukturovaný, vychází čtenáři maximálně vstříc nejen grafickou úpravou (např. vytučnění stěžejních informací v textu), ale i pravidelným shrnutím klíčových poznatků v jednotlivých dílčích kapitolách a podkapitolách. V některých částech dochází sice k opakování někdy i celých částí textu, vždy je to však ku prospěchu bezpečné orientace v tématu.

K výzkumné části práce mám jen několik poznámek:

Výsledky – tj. jednotlivé strategie přípravy - jsou jen sumarizovány a předkládány čtenáři jako fakta. U některých strategií je připojena interpretace na základě prostudované literatury, u většiny z nich však komentář chybí. Uvítala bych doplnění autora ve smyslu „zhodnocení“ zjištěné strategie z hlediska ne-rizikovosti a zároveň vnímám, že by bylo velkým přínosem nahlédnout tyto strategie z pohledu translátologicky poučených neslyšících klientů.

Autor ve výzkumu pracuje s tlumočníky s různě dlouhou praxí, tuto skutečnost však dále nerozvíjí a nerozpracovává.

Poznámka 1: Je možné vysledovat rozdíly ve strategiích přípravy u služebně starších tlumočnicků českého znakového jazyka? Zároveň by mě zajímal vztah tlumočnického vzdělání a škály použitých strategií přípravy, či jejich efektivnosti.

Obsah jednotlivých kapitol je logicky uspořádaný, každá zapracovaná informace má své jasné místo v celé práci. Na mnoha místech, především teoretické části práce, se autor snaží text prokládat vlastními komentáři a relevantními hodnoceními z pohledu praktikujícího tlumočnicka českého znakového jazyka.

Základem celé práce je již zmíněné šetření mezi tlumočnickými vedené formou polostrukturovaného rozhovoru, které autor nikterak nepodcenil. Vedl jej na základě promyšlených otázek, ale zároveň nechával prostor tlumočnickům pro vlastní komentáře a popisy svých strategií, které využívají při přípravě na tlumočnickou zakázku. Oceňuji skutečnost, že autor pracoval s autentickými texty z tlumočnické praxe, které poskytl tlumočnickům předem pro navození pocitu co nejbližšímu reálné zakázky a tím zvýšení pravděpodobnosti, že respondenti z řad tlumočnicků uvedou v rozhovorech co nejvíce ze skutečných strategií své přípravy na tlumočení.

Vojtěch však nezastírá, že v průběhu zpracování tématu narazil na problémy, popisuje je a naznačuje jejich řešení v případě budoucích výzkumů.

V rámci formulování závěrů výzkumů autor na s. 101 uvádí, že *tlumočníci mají tendenci přijímat a vybírat si takové zakázky, které jim jsou tematicky blízké. Na základě jejich dosavadních znalostí tlumočeného tématu očekávají tlumočníci jednodušší přípravu na tlumočení. Dále počítají s kratší časovou dotací věnovanou přípravám. Zároveň ale očekávají, že jejich tlumočnický výkon bude kvalitnější, a to zejména na základě předchozích zkušeností s tlumočením stejného či podobného tématu a dobrých obsahových i terminologických znalostí.*

Poznámka 2: Jak vnímáte tendenci tlumočnicků přijímat „nenáročné“ tlumočení jen v oblasti svého zájmu v souvislosti s vývojem tlumočnických kompetencí, a především pak s přístupem k zakázkám zřejmým u tlumočnicků mluvených jazyků?

K formě práce:

Práce je velmi vstřícná ke čtenáři. V některých místech textu přesto narazíme na nejasné formulace, např. na s. 15 *Tento proces se dělí do tří podskupin, které zahrnují tlumočnické aktivity v různých stádiích přípravy*; práce není prosta překlepů a některých pravopisných chyb; na některých místech utrpěla i grafická podoba textu, např. na s. 39, 51 odsokky uprostřed vět). Množství těchto nedostatků však nijak nesnižuje celkovou kvalitu práce ani nenarušuje porozumění celému textu.

Poznámka 3: Uvedte přehled strategií, které jsou specifické pro přípravu na tlumočení z českého znakového jazyka do češtiny (s uvedením příkladů).

Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: VÝBORNĚ

11. 6. 2019

Mgr. Nad'a Hynková Dingová, Ph.D.